

Kaikille avoin
TEAMS-
tapaaminen
Tule mukaan!

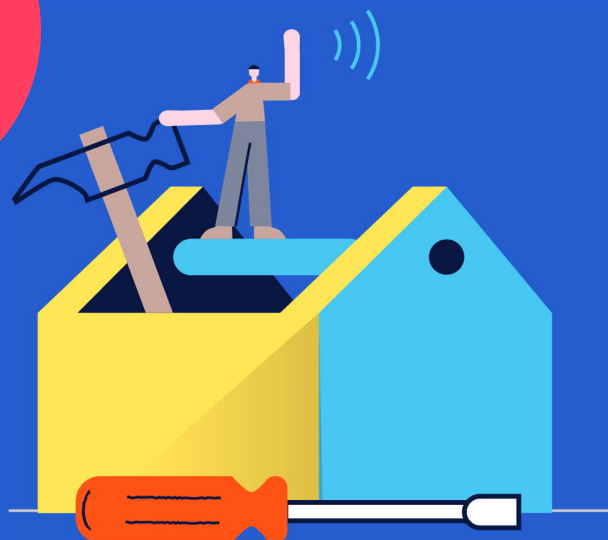
Sote- laskentapaja

VM:n 10.6.2020 julkaisemien
sote-laskelmien läpikäynti
25.8.2020 klo 10-11

Lisätiedot:

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

p. 050-5759090

Sote-uudistus

SUOMI | SVENSKA | ENGLISH

[Ajankohtaista](#) [Mikä sote-uudistus?](#) [Palvelujen kehittäminen](#) [Uusi rakenne](#) [Lainsäädäntö](#) [Valmistelijoille](#) [Yhteystiedot](#)

Soteuudistus [fi](#) [Uusi rakenne](#) [Vaikutukset kuntiin](#) [Rahoituslaskelmat](#)

Pelastustoimen uudistus

Ohjaus ja vuorovaikutus

Tiedolla johtaminen

Vaikutukset kuntiin

Mikä on sote-maakunta?

Vaikutukset kuntien
rahoitukseen ja omaisuuteen

Maakuntien rahoitus

Rahoituslaskelmat

Verotuksen muutokset

Vaikutukset henkilöstöön

Uudenmaan erillisselvitys

Kunnat palveluiden tuottajina -
erillisselvitys

Kuntien ja sote-maakuntien rahoituslaskelmat

Kuntien rahoituslaskelmat

Nykyinen arviolaskelma on tehty vuoden 2020 tasossa, ja se perustuu kustannustietojen osalta kuntien il-
talousarviotietoihin vuosilta 2019 ja 2020. Tulotiedot perustuvat valtiovarainministeriön arvioihin. Laskelmat ovat
alustavia ja niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta koronakriisin vaikutusten takia. Laskelmia päivitetään vielä
useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa.

Lopullinen laskenta tehdään voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa.

- [Kuntien rahoituslaskelmat](#) (excel), kesäkuu 2020

Sote-maakuntien rahoituslaskelmat

Arviolaskelmat on tehty kuntien ilmoittamien sote-tehtävien ja pelastustoimen kustannusten perusteella
(tilinpäätöksenä 2019 ja talousarvio 2020). Tiedot löytyvät [tutkikuntia.fi-sivuilta](#).

Vuoden 2020 tasossa kuntien siirtyvät sote-kustannukset ovat yhteensä 19 075 M€. Tästä vähennetään
ympäristöterveydenhuollon kustannus (75 M€) ja kuntien rahoitusosuus työmarkkinatuesta (386 M€). Maakuntien sote-
tehtävien rahoitus on siten 18 614 M€ (3 392 €/as). Kuntien pelastustoimen tehtävien kustannukset ovat vuoden 2020
tasossa 443 M€ (81 €/as). Maakuntien yleiskatteinen rahoitus pohja on siten 19 056 M€ (3 472 €/as). Määräytymistekijät
perustuvat vuoden 2018 tilastotietoihin.

3

eri laskelmaa

Kolmiosainen sote-laskelmien kokonaisuus

1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
2	Kuntien talouden tasapainotilan muutos ja sen laskennallinen paine kunnallisveroprosenttiin																								
3	- vuoden 2020 tasolta (arviolaskelma perustuen kuntien ta-ky-selvityksiin ja VM:n arviointiin)																								
4	- siirtymästä sote-kustannuksiin ja sote-velvoitteisiin liittyvien kunnallisten rahoitusvelvoitteiden kunnallisveroprosenttiin																								
5	- kunnan taloutta ja																								
6	- soteen voimaantumista																								
7	- siirtymäkausi																								
8	- lopullisella muotolla																								
9	- tasapainotilan muutos																								
10	(positiivinen luku kunnalle)																								
11	4 Laskelmat esitetään vuoden 2020 kustannustasolla.																								
12	5 Sote-maakuntien																								
13	6 Arviolaskelmissa																								
14	7 > vain siirtymäkausi																								
15	8 muuttuvien kunnallisten																								
16	9 Em. tulojen ja kunnallisten																								
17	10 nykyisen veroasteen																								
18	11 * olemassa, entisajan																								
19	12 Kunnat laajetun kunnan																								
20	13 Koko maa																								
21	14 5 Alajärvi																								
22	15 5 Alajärvi																								
23	16 5 Alajärvi																								
24	17 5 Alajärvi																								
25	18 5 Alajärvi																								
26	19 5 Alajärvi																								
27	20 5 Alajärvi																								
28	21 5 Alajärvi																								
29	22 5 Alajärvi																								
30	23 5 Alajärvi																								
31	24 5 Alajärvi																								
32	25 5 Alajärvi																								
33	26 5 Alajärvi																								
34	27 5 Alajärvi																								
35	28 5 Alajärvi																								
36	29 5 Alajärvi																								
37	30 5 Alajärvi																								
38	31 5 Alajärvi																								

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
3	Akaa	Valitse kunta.			Akaa						
4		asukasluku: 16 611									
5	Simuloi sote-kustannusten muutosta laittamalla haluttu prosenttimuutos (+/-) keltaiseen soluun										
6						0,00 %					
7	Nykytilanne (2023)										
8	1 000 € E/asukas										
9	Muutos										
10	1 000 € E/asukas										
11	Tasapaino 2023										
12	176 11										
13	176 11										
14	0 0										
15	Tasapaino 2027										
16	-876 -53										
17	-876 -53										
18	-0 -0										
19	Tasapainon muodostuminen uudessa rahoitusmallissa										
20	Muutosrajoitusten laskenta										
21	Uusi rahoitusmalli										
22	1 000 E/asukas										
23	Simulaatio										
24	2 000 E/asukas										
25	Muutos										
26	1 000 E/asukas										
27	2 000 E/asukas										
28	2 000 E/asukas										
29	2 000 E/asukas										
30	2 000 E/asukas										
31	2 000 E/asukas										
32	2 000 E/asukas										
33	2 000 E/asukas										
34	2 000 E/asukas										
35	2 000 E/asukas										
36	2 000 E/asukas										
37	2 000 E/asukas										
38	2 000 E/asukas										

Laita sote-kustannusten muutos keltaiseen soluun, jotta näkyy prosenttimuutos sote-kustannusten vähennyksenä.

Oletukset: 1) Sote-kustannukset noustaan 2023 tasolta 2027 tasolle.
2) Kunnan taloudessa ei ole muutoksia.

Verotuloihin perustuvan tasauksen kunnat joutuvat jatkamaan sote-kustannusten jatkamista jatkamaan jatk

1. Kuntalaskelmat: Kunnan talouden tasapaino ja tasapainon muutos uudistuksessa, tasausmekanismi, uuden kunnan valtionosuus
2. Sote-maakuntien valtionrahoitus
3. Valtionosuussimulaattori: Kunnasta siirtyvien kustannusten ja tulojen eriparisuus → muutosrajoitin

Siirtolaskennassa käytettävät tiedot

- ” Kunnan talouden tasapainotilalla tarkoitetaan tässä yhteydessä vuosikatteen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotusta. Uudistuksesta aiheutuvat vaikutukset summautuvat edellä mainittuun tasapainotilaan. Arvioinnissa on käytetty vuosien 2019 ja 2020 kustannustietoja, jotka perustuvat kuntien ja kuntayhtymien talousarviokyselyyn. Tulotiedot perustuvat verotulojen osalta valtiovarainministeriön arvioihin sekä valtionosuuksien osalta vuoden 2020 lopullisiin tietoihin. ”
- ” Laskelmissa (10.6.2020) käytetään tammikuun 2020 lopulla valmistuneen kuntien ja kuntayhtymien talousarviokyselyn tietopohjaa. ”
- ” Laskelmat päivitetäisiin sen jälkeen, kun lopulliset tiedot kuntien taloudesta vuodelta 2022 olisivat käytettävissä vuonna 2023.”
- ” Tämä [lopullinen siirtolaskenta] tehtäisiin kuntien vuosien 2021 ja 2022 toteutumatietojen keskiarvon mukaan muutettuna vuoden 2022 tasalle. Uudet laskelmat olisivat vuodesta 2024 lukien myönnettävien valtionosuuksien perusteena. Jos tarkistuksen jälkeen todettaisiin, että kunnalle on maksettu valtionosuutta vuonna 2023 enemmän tai vähemmän kuin tarkistettutun laskennan mukaan kuuluisi, erotusta vastaava määrä vähennettäisiin tai lisättäisiin kunnalle myönnettävästä valtionosuudesta tasasuuruksina erinä vuosina 2024–2025.”

Sanna Lehtonen @lehtonenKL 24.6.2020 KUNTA LITTO

Sote-uudistuksen kuntalaskelmat

Kuntalaskelma sisältää kaiken tarvittavan - paitsi muutosrajoittimen

- Koko maan tuloslaskelman muutos vuoden 2020 tasossa
 - Kuntien talouden tasapainotilan muutos ja sen laskennallinen paine kunnallisveroprosenttiin → Lue selite huolellisesti
 - Kuntien talouden tasapainotilan muutos ja sen laskennallinen paine kunnallisveroprosenttiin maakunnittain ja kuntakoon mukaan
- Tuloslaskelma (2020), nykyinen ja uusi soten jälkeen sekä muutos
 - Uusi kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuoden 2020 tasossa, yhteenveto → Poimi täältä tieto toistaiseksi pysyvän siirtymätasauksen suuruudesta
 - Kunnan peruspalvelujen valtionosuuskriteerit nykyisen ja uuden järjestelmän mukaan

Kuntien tulojen siirto valtiolle maakuntien rahoitusta varten, **19,1 mrd. €**

	mrd. euroa
Siirtyvät kustannukset	19,1
Leikattava yhteisövero	-0,6
Leikattava valtionosuus	-6,4
Kunnallisverosta leikattavaksi jäävä osuus	-12,1
→ Tarvittava euromäärä laskennassa käytetyillä veropohjatiedoilla johtaa 12,63 %-yksikön kunnallisveron leikkauksen	

HUOM!

Kunnallisverosta leikattava prosenttiosuus on laskennan lopputulos – ei laskentaa ohjaava suure!

Prosentti siis muuttuu kustannusten, valtionosuuksien ja yhteisöveron muuttuessa.

Maksimimuutos +/-100 €/as

- ” Hallituksen tässä esityksessä ehdottama uudistus merkitsee huomattavaa muutosta koko kuntatalouteen. Valmistelun lähtökohtana ja tavoitteena on, että talouteen kohdistuvat muutokset nykytilaan verrattuna olisivat mahdollisimman pienet. Tämän vuoksi muutosta lievennettäisiin valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasauksella, joka määritettäisiin voimaantulovuotta edeltävän vuoden tasolla. Voimaantulovuonna muutos rajattaisiin nolaksi ja sitä seuraavina vuosina muutosta rajoitettaisiin vuosittain porrastetusti +/- 25 euroa asukasta kohti. Edellä mainittu porrastus olisi kumulatiivisesti kasvava kohti viidennen vuoden pysyvää enimmäismuutosta, joka olisi +/- 100 euroa asukasta kohti. Tämän ylittävä osa jäisi toistaiseksi pysyvänä tasauksena valtionosuuksiin. Muutoksen rajaaminen +/- 100 euroon asukasta kohti merkitsisi, ettei uudistus aiheuttaisi yhdellekään kunnalle yli yhden tuloveroprosenttiyksikön muutospainetta.”
- ” Enimmäismuutoksen ylittävä osa (+/- 100 euroa/asukas) jäisi toistaiseksi pysyvänä tasauksena valtionosuuksiin. Vuoden 2020 arviotietojen perusteella tämä koskisi 122 kuntaa. Näistä 49 kuntaan kohdistuisi tasauslisää ja 73 kuntaan tasausvähennystä.”

Uudistuksessa kuntien valtionosuus-järjestelmään esitetään pysyvästi merkittäviä tasausmekanismeja

- Siirtyvien kustannusten ja siirrettävien tulojen erotusta kompensoidaan 60 %:sti → **MUUTOSRAJOITIN**
- Kunnan talouden tasapainon muutos hyväksytään +/-100 €/asukas saakka → **SIIRTYMÄTASAUS**
- Siirtyminen tasapainon hyväksytyyn enimmäismuutokseen viiden (5) vuoden aikana → **SIIRTYMÄAIKA**
- Tasausmekanismeja ovat myös
 - verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasausta koskevat muutokset ja
 - valtionosuusperusteiden muutokset.

Laskelma sote-maakuntien valtionrahoituksesta

Maakuntien valtionrahoitus

- Info: Tässä työkirjassa kuvataan sote-maakuntien laskennallisen rahoituksen muodostuminen → Tärkeää tietoa, lue!
- Sote-maakuntien yleiskatteinen laskennallinen rahoitus
- Sote-maakuntien laskennallinen rahoitus sote-tehtävissä → Epärelevantti
- Sote-maakuntien rahoituslaskelma pelastustoimen tehtävissä → Epärelevantti
- Sote-maakuntien siirtymätasaus

Valtionosuussimulaattori sisältää yhteenvedon ja muutosrajoittimen laskennan

- 1. Perustiedot: ~ yhteenveto

- Kunnan rahoituksen muodostuminen,
- tasapainon muutos,
- siirtyvät kustannukset ja siirtyvät tulot,
- valtionosuus

- 2. Muutosrajoitin – esimerkki.

- Tasapainon muodostuminen uudessa rahoitusmallissa

→ Hyvät selitteet oranssilla pohjalla! Lue huolellisesti!

Sote- tai muiden kulujen muutos: talousvaikutusten simulointi tuloslaskelmarivien tasolla. Jakoavain laskee sekä muutosrajoittimen, että siirtymätasauksen syötetyillä tiedoilla.

SIIRTYVÄT KUSTANNUKSET		SIIRTYVÄT TUOTOT	
Toimintakate	-53 246	Kunnallisvero	50 057
Verotuskustannusten alenema	-284	Yhteisövero	1 299
Poistot	-133	Sote vos	6 541
		Verotulomenetysten kompensaatiot	3 894
		Verotuloihin perustuvan tasauksen muutos	-3 942
Siirtyvät kulut yhteensä	-53 663	Siirtyvät tuotot yhteensä	57 849

Huomioita:

